

Rintaimplantti mammografiassa

A. Mammografia naisilla, joilla on rintaimplantti

Mammografia on ensisijainen tutkimus mahdollisen rintasyövän toteamiseksi myös naisilla, joilla on rintaimplantti. Muita tutkimusmenetelmiä ovat magneettikuvaus (kalliimpi) ja ultraäänitutkimus (vähemmän luotettava). Tärkeää on noudattaa rintaimplantin asettaneen kirurgin antamia ohjeita seurannasta ja mammografiasta. Jos rinta on kokonaan poistettu esimerkiksi rintasyövän takia, noudatetaan hoitaneen lääkärin seurantaohjeita.

Rintaimplantti ei ole este mammografiakuvaukselle.

Mammografiakuvauksessa tarvitaan riittävä puristus kuvan tarkkuuden takia. Ammattitaitoinen kuvaaja osaa ottaa kuvan sopivalla puristuksella myös rintaimplanteista. Implantti voi kuitenkin rikkoutua puristuksessa, mutta voi olla vaikea tietää oliko se rikki jo ennen kuvausta, sillä rikkoutunut implantti ei välttämättä aiheile. On huomioitava, että rikkoutuminen ei välttämättä näy mammografiassa. Jos mammografian jälkeen ilmenee oireita, on otettava yhteyttä lääkäriin, mieluiten implantin asettaneeseen kirurgiin.

Rintaimplantin rikkoutumista ei yleensä korvata potilasvahinkolain perusteella. Kuitenkin lakia voidaan soveltaa myös rintaimplantin rikkoutumistapauksissa, jos rikkoutuminen johtuu nimenomaan mammografiatutkimuksesta ja tutkimuksen tehneen terveydenhuollon ammattihenkilön toiminnasta, joka ei ole ollut potilasvahinkolaissa tarkoitettulla tavalla asianmukaista.

Ongelmia ja todettujen PIP-implanttien terveystarpeita selvitetään eurooppalaisena yhteistyönä ja yhtenäiset ohjeistukset ovat tulossa keväällä 2013.

B. Rintaimplantin haitat mammografiassa

Rintasyövän toteaminen on vaikeampaa naisilla, joilla on rintaimplantti, sillä implantti voi peittää osia rintarauhasesta.

Tarkan kuvan saamiseksi mammografiassa tarvitaan riittävä puristus. Tämän takia on olemassa riski, että rintaimplantti rikkoutuu. Mitä vanhempi implantti on, sitä suurempi on rikkoutumisen riski.

Naiset, joilla on kapseloitunut rintaimplantti, saattavat kokea mammografian muita kivuliaampana.

C. Naisen on kerrottava rintaimplantistaan ennen kuvausta

Rintaimplantista on kerrottava jo aikaa varatessa, koska mammografia vaatii erityskuvien ottamisen takia lisääntynyttä aikaa ja erikoisosaamista.

Ennen kuvausta on hyvä kertoa milloin implantti on asetettu, sillä implantin vanhetessa sen rikkoutumisen riski voi kasvaa. Lisäksi tulee mainita implantin merkki, jos se on tiedossa, sillä tietyissä implanteissa (PIP- ja osa M-Implanteista) on todettu ongelmia (www.valvira.fi).

Jos rintaimplantista ei kerro ennen kuvausta, vastuu mammografiasta johtuvista haitoista on naisella itsellään.

D. Rintaimplantin kuvaustilanteessa huomioitavaa

Jos mammografiakuvaaja epäilee naisella implanttia, on asia varmistettava ennen kuvausta.

Erityisprojektiolla (Eklund-projektiot) saadaan rintaimplantin taakse jäänyttä rintakudosta näkyviin mahdollisimman paljon. Erityisprojektiota käytetään myös seulontakuvauksessa. Ammattitaitoinen hoitaja osaa ottaa tarvittavat projektiot oikealla puristuksella. Jos kuvaaja katsoo, että on liian suuri riski kuvata (esimerkiksi jos PIP-implantti), voi siitä kieltäytyä.

Kuvauspaikalla on oltava asianmukaiset ohjeistukset ja riittävä koulutus rintaimplanttien kuvaukseen.

Lisätietoa rintaimplanteista englanniksi: [FDA \(U.S. Food and Drug Administration\) - Medical Devices - Breast Implants](#)

Lisätietoa rintaimplanteista suomeksi: [Nummi VM. Riskeistä on puhuttava. Suomen Lääkärilehti 3/2012 vsk 67.](#)